ЗБІРНИК
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ»

Київ – 25 травня 2026

DOI: 10.5281/zenodo.20750329
УДК 304.4:364(082)
С 69

Соціальна політика: виклики часу : матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (25 травня 2026 року). Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026. 269 с.

Збірник тез доповідей учасників ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ» об'єднує результати досліджень учених, фахівців і практиків з різних галузей соціогуманітарного знання, що розкривають багатовимірні аспекти формування та реалізації соціальної політики в умовах сучасних суспільних трансформацій. Матеріали згруповано за тематичними секціями, що охоплюють широкий спектр проблем: теоретико-методологічні засади соціальної політики та соціального забезпечення; розвиток системи соціального захисту й соціальних послуг; соціальна робота з вразливими категоріями населення; соціальні стандарти та механізми їх упровадження; стійкість і згуртованість територіальних громад; соціальна безпека в умовах воєнних і повоєнних викликів; цифрова трансформація соціальної сфери; інклюзія, рівність та запобігання дискримінації; роль освіти у підготовці фахівців соціальної галузі; міждисциплінарні студії суспільного розвитку та людського добробуту.

Збірник стане в пригоді науковцям, викладачам, здобувачам освіти, фахівцям соціальної сфери, працівникам органів державної влади та місцевого самоврядування, представникам громадських організацій, а також усім, хто цікавиться проблематикою соціального розвитку в сучасному світі.

Редакційна колегія

Ренате ВАЙНОЛА**,** докторка педагогічних наук, професорка кафедри соціальної роботи Факультету спеціальної освіти та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; ***Алла ЯРОШЕНКО –*** докторка філософських наук, професорка кафедри соціальної роботи Факультету спеціальної освіти та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Заслужений працівник освіти України; ***Оксана МІХЕЄВА –*** кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри соціальної роботи Факультету спеціальної освіти та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; ***Тетяна ГОЛУБЕНКО*** кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної роботи Факультету спеціальної освіти та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова; ***Андрій ГРИНЬКІВ*** кандидат філософських наук, доцент кафедри соціальної роботи Факультету спеціальної освіти та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Рекомендовано до друку Вченою радою
факультету спеціальної освіти та соціальної політики
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова
(протокол №8 від 17.06.2026 року)

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Відповідальність за зміст, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники та/або рецензенти, які рекомендували матеріали до публікації.

© Автори матеріалів, 2026
© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026

сучасна соціальна політика потребує реального включення людини в суспільне життя. Вважаємо, що означена модель участі дає змогу поєднати соціальні послуги, реабілітацію, безбар'єрність, професійну етику та розвиток громади в єдину логіку підтримки людської гідності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2671-19 (дата звернення: 06.05.2026).

2. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 06.10.2005 № 2961-IV. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2961-15 (дата звернення: 06.05.2026).

3. Convention on the Rights of Persons with Disabilities : adopted by the United Nations General Assembly on 13 December 2006. United Nations. URL: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html (дата звернення: 06.05.2026).

4. Community-based rehabilitation: CBR guidelines. Geneva : World Health Organization, 2010. URL: https://www.who.int/publications/i/item/9789241548052 (дата звернення: 06.05.2026).

DOI: 10.5281/zenodo.20748411

ІВЖЕНКО Інна
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри соціальної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна

СОЦІАЛЬНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Війна в Україні спричинила суттєві зміни у сфері соціального захисту населення та актуалізувала потребу в ефективних механізмах підтримки осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах. Одним із таких механізмів виступає

214
МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ

соціальне консультування, яке забезпечує надання інформаційної, організаційної, психологічної та соціальної допомоги клієнтам, сприяє активізації їхніх ресурсів та підвищенню здатності до подолання кризових ситуацій [1].

В умовах воєнного часу значно розширюється коло отримувачів соціальних послуг. До нього належать внутрішньо переміщені особи, ветерани та члени їхніх сімей, сім'ї загиблих військовослужбовців, особи з інвалідністю, діти та молодь, які зазнали впливу воєнних подій. Соціальне консультування допомагає таким категоріям населення орієнтуватися в системі соціальної підтримки, отримувати доступ до необхідних послуг та адаптуватися до нових умов життя [5].

Досліджуючи особливості соціальної роботи в громаді під час війни, О. Кравченко наголошує, що ефективна підтримка населення має здійснюватися на рівні органів місцевого самоврядування, територіальної громади, закладів соціальної сфери та безпосередньо жителів громади [3]. Такий підхід створює умови для комплексного вирішення соціальних проблем та підвищує ефективність консультування осіб, які потребують допомоги.

Особливого значення набуває кризове консультування, спрямоване на підтримку осіб, які пережили травматичні події, втрату близьких, вимушене переселення або інші наслідки війни. У цьому контексті соціальний працівник виконує не лише інформаційну та посередницьку функції, а й сприяє формуванню життєстійкості клієнта, відновленню його соціальних зв'язків та пошуку внутрішніх ресурсів для подолання кризи [2].

Важливою умовою ефективного соціального консультування є міжвідомча взаємодія, що забезпечує координацію діяльності закладів соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, громадських та благодійних організацій. Саме комплексний підхід дозволяє забезпечити своєчасне реагування на потреби населення та підвищити якість соціальних послуг в умовах воєнного стану [4].

Отже, соціальне консультування в умовах воєнного часу виступає важливим інструментом підтримки населення, сприяє відновленню соціального

функціонування особистості, розвитку її життєстійкості та успішній адаптації до нових життєвих обставин.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19 (дата звернення: 17.06.2026).

2. Гусак Н. Є. (ред.). Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : навчально-методичний посібник. Київ : НаУКМА, 2017. 92 с.

3. Кравченко О. О. Соціальна робота в громаді в умовах війни. Zeszyty Naukowe Collegium Witelona. 2022. № 42(1). С. 63–70.

4. Семигіна Т. В. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

5. Епель О. В., Лях Т. Л., Силантьєва І. В. (ред.). Актуальні питання соціальної роботи. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.

DOI: 10.5281/zenodo.20748414

КАЛИНОВСЬКА Ірина
кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри спеціальної та інклюзивної
освіти, Уманський національний університет
м. Київ, Україна

ІНКЛЮЗИВНА КУЛЬТУРА ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Війна актуалізувала для українського суспільства питання не лише фізичної безпеки, соціального захисту й гуманітарної допомоги, а й здатності громади зберігати людську гідність, підтримувати участь кожного мешканця та не допускати витіснення вразливих груп на периферію суспільного життя. У цьому контексті інклюзивна культура постає не додатковою характеристикою соціальної політики, а однією з умов соціальної стійкості громади, оскільки саме культура